

Kära gillemedlemmar!

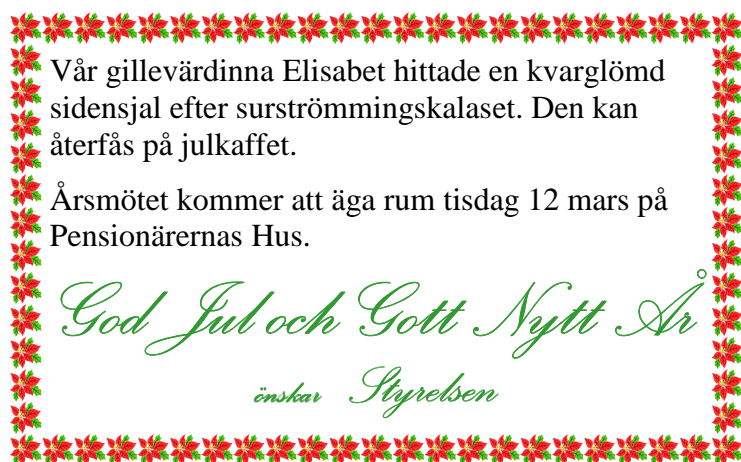
Allhelgonahelgen har passerat och snart är det jul. Ljusn tänds och det är skönt att sitta inne i en fätölj och läsa när det är ruskväder ute. En ljuspunkt i antågande är gillet's julkaffe, som jag hoppas att ni ser fram emot. I år, liksom vid föregående års julkaffe, blir det historiskt tema. Fynden vid utgrävningarna i Gamla Uppsala tilldrar sig f.n. stort intresse även nationellt och vi är glada att kunna ge er möjlighet att ta del av de senaste rönen.

En helt annan sak, som möjligen också kan ha historiskt intresse, är att man i framtiden ska kunna ta del av Jämtlands-Härjedalens Gilles verksamhet. Styrelsen har därför beslutat att förvara aviser, årsmöteshandlingar, gästböcker m.m. i Folkrorelsearkivet. Detta för att ha handlingarna samlade på ett och samma ställe, skydda dem från brand, översvämningar o.dyl. samt göra dem tillgängliga för eftervärlden. Det kan säkert finnas forskare, som kan tycka att denna typ av verksamhet kan vara intressant ur en eller annan synpunkt. Vi har börjat samla ihop den dokumentation vi själva har, men jag undrar om det finns några andra medlemmar som har doku-

ment som kan vara värda att sparas. Särskilt *äldre (före 2005) aviser efterlyses*. Hör av er till mig om ni har några sparade och kan tänka er att lämna in dem i arkivet.

Väl mött den 7 december!

Eva

Surströmmingskalaset den 20 september 2013

Bara ett år sedan senast, och vips var det dags igen att samlas å Pensionisternas hus på Storgatan 11 i Uppsala, varest omkring sextioalet deltagare i godan ro och gamman mängtade sig i festsalens förstuga med läskande dryck och tilltugg, allt i avvaktan på inläppet till den väntande jästa fisken åtat tillbehör av tunnbröd och från Skärvången levererade delikata ostar.

Carl-Eric Ericsson var denna gång excellent stämmingshögjare i rollen som sånganförare. En av höjdpunkterna i den delen var när vår gillevärdinna Gertrud tog upp *Nu ske ma aeta, baeta på baeta*. P G Norman ledde även förtjänstfullt Jamtlandssången på jamska.

Kvällen till ära bidrog gillesbibliotekarien Stellan Karlsson med en underfundig anekdot från sin barndom anno dazumal i Oviken: den gick ut på att han och ett antal kamrater laddade sina vattenpistoler med surströmmingspad, och lade sig så i försåt för att överraska någon förbipasserande med välriktade salvor härav; det hela slutade emellertid med att Stellan och kamraterna besköt varandra med spadet, vilket sedermera, när de anlät till respektive hem, kom allsköns bannor från föräldrar åstad.

Gillet hade utökat sitt förråd av hårdplastinpackade tablettunderlägg med motiv lika med sångbokens Jämtlandssång på bå jamska å svenska, med Åreskutan från Kallhället som bakgrund. Vid senare under aftonen företagen lotteridragning fogades ett mindre antal av underläggen till övriga (idel) högvinster.

Sedvanlig frågetävling om jamska m.m. ägde rum. I klart glänsande stil vann lag **May Beckman**, som prickade in fem av sex jamskorl rätt. Gåtan "vad är *laevanes bå på å inpyny?*", d.v.s. vad är levande både på (över) och under?, klarade ingen av. Rätt svar är ridsadel. Karl XI:s resväg i Härjeådalen var också en knepig nöt, som inte ens geografiexperten **Per Gunnar Norman** lyckades knäcka. – Som helhet var aftonen mycket lyckad.

Stefan Halvarsson

Det är vi som styr och ställer i Gillet:

Ordförande Eva Hjelm (327291) e-post: eva.m.hjelm@telia.com Vice ordförande Stefan Halvarsson (468065) e-post: stefan.halvarsson@skatteverket.se Sekreterare Stefan Halvarsson Skattmästare Bengt Hjelm (327291) e-post: bengt.hjelm@telia.com Gillevärdar Elisabet Eriksson (429616) e-post: 018429616@bredband.net, Gertrud Nordell (429330) e-post: gertrud.nordell@telia.com Bibliotekarie Stellan Karlsson (525270) e-post: stellan.karlsson@tele2.se Redaktör Annika Sundelin (328707) e-post: asundelin@telia.com

JH plusgiro: 393009-6

Handlarn från Utanede

De flesta uppsalabor torde känna till, eller åtminstone ha hört talas om, öfverstinnan Malla Silfverstolpe, född Montgomery (1782-1861). Hon var författarinna men är mest känd för att hon under 1800-talets första hälft höll litterär salong i sin bostad vid Stora torget i Uppsala. Där frotterades den tidens kända kulturpersonligheter som t ex Erik Gustaf Geijer, Carl Snoilsky och Per Daniel Amadeus Atterbom.

Malla var en stor beundrare av Geijer – skald, professor i historia samt dessutom rektor vid universitetet härstädes – och lär dessutom har varit inte

så lite betuttad i vederbörande. På ålderns höst uttryckte Malla en önskan att bli begravd vid sidan av Geijer, som hade avlidit 1847.

Hennes önskan blev uppfylld, nästan i vart fall. Men en handlare från Jämtland hade lyckats lägga rabarber på platsen mellan Mallas och Geijers gravar på Gamla kyrkogården i Uppsala. Denne hette Olof Forsslund och var född 1751 i Utanede (där kung Chulalongkorns paviljong numera ligger) i nuvarande Ragunda kommun, son till bonden Olof Eriksson och hans hustru Margareta Månsdotter Frisk.

I 20-årsåldern lämnade Olof hembygden för att skaffa sig en bättre utkomst söderut. Olof Forsslund jobbade upp sig från bodbetjänt och skrivare till hökare och handelsman. Han blev borgare, ägnade sig åt politik, främst skolfrågor, men också åt spannmålshandel och fraktfarten på Mälaren. Han var även delägare i ett brännvinsbränneri och donerade pengar till skolor i staden och belönades för detta med Vasaorden.

Forsslund avled 1833. Inskriptionen på gravstenen kännetecknar en sann jämte: Redbarhet och allvar utmärkte hans lefnad. Men det kanske hellre borde ha stått: Bellht du luur'a?

Bengt Hjelm

Och Årets Mathjälte 2013 blev...

Skärvångens Bymejeri!

En stolt årets mathjälte – Tor Norrman på Skärvångens Bymejeri Foto: Klas Sjöberg

Här en glad och rörd vinnare som korades inför ett jubel som nästan fick taket att lyfta på Storsjöteatern i Östersund, där SM i Mathantverk hölls ikväll. Hurra och grattis säger vi!

*Ur Lantliv Mat & Vin
2013-10-10*

Årets turismföretagare på Guldgalan

Skalets nya torg – Team Vemdalen via Anders Lundqvist

Vemdalsskallets nya torg är ett rejält försök att skapa skillnad i syfte att utveckla Vemdalen till att bli en än mer attraktiv vintersportort.

Med en känsla för byggnadstraditionen i Härjedalen och det moderna skapas nu ett torg med butiker, gym, café, restaurang och bar som på ett utmärkt sätt kompletterar områdets starka reseanledningar; skidåkning och vandring. Vemdalsfastigheter genom familjen Holmberg, Skistar och Länsstyrelsen, har tillsammans gjort en strålande insats som kommer att göra ett rejält avtryck för Jämtland Härjedalens besöksnäring.

Delades ut av: Jämtland Härjedalen Turism i samarbete med VISITA och Mittuniversitetet.

Jämtlands-Härjedalens Gilles egen sporthörna

Här kommer senaste nytt från den jämtländska sporten. Som den i dag idogt utövas av kända och okända atleter iklädda de jämtländska färgerna.

Jojomännan – det idkas fortfarande idrott inom republiken!

Mest kända är f.n. dels fotbollslaget ÖFK Östersund - inte att förväxlas med IFK Östersund, dels korgbolls-, förlåt basketbollslaget Jämtland Basket.

Fotbollslaget, som i fjol gick upp Superettan för 1:a gången någonsin klarade sig i år kvar med bravur och spelar således även nästa år i fotbollens näst högsta serie. Och – läs och häpna – kommer säsongen 2014 att få möta Uppsalas stolthet inom fotbollen – IK Sirius – som utan en enda förlust på alla matcher vann sin serie och spelar fr o m nästa år i Superettan. Dags då till våren för alla sportintresserade Jämtar i förskingringen att bege sig till Studenternas och heja fram sitt lag till seger. Men på vilket lag...?

Hemmaarena för ÖFK är nya fina Jämtkraft Arena (med konstgräs) och som numera ersätter gamla slitna Hofvallen.

Hofvallen vid Jamtli är tänkt att fortsättningsvis användas för fri-idrotten.

Men det är inte bara i Östersund man spelar fotboll.

Laget Myssjö/Oviken kämpar på i div 5, Jämtland-Härjedalen liksom gamla klassiska laget KD55 (numera Krokomb Dvårsätts IF). Klassiska OPE IF och Frösö IF spelar numera i div 4, där även lag som Alsen, Stugun och Offerdal spelar.

På damsidan kan även nämnas Häggenås SK som i år spelar i div 3, Jämtland-Härjedalen. Inom damfotbollen så har Jämtland två framgångsrika lag spelandes i div. 1 Norra Svealand. Nämligen Östersund DFF och Krokomb Dvårsätt IF.

Så till **basket**. Precis som i fotbollens värld så spelar också Jämtland och Uppland i samma serie i den högsta svenska basketligan. Jämtland med sitt lag "Jämtland Basket". (Hette från allra första början KFUM Basket Jämtland). Har varit etablerad i den högsta basketligan i många år och är ett mycket populärt lag, både i och utan-

för Jämtland. Hemma-arena är Östersunds Sporthall.

Jämtland Basket har även ett damlag, tyvärr dock inte lika framgångsrika som herrarna är just nu. Upplands lag heter "Uppsala Basket" (tidigare Sallén Basket). Med hemma-arena Fyrishov. Här kan lovas många spännande matcher

mellan dessa lag. I skrivande stund har årets serie nyss börjat och lagen är ganska så jämbördiga.

Jämtarna är även framstående inom **ishockey** där två lag f.n. kämpar om att bli bästa lag och nå högre serier. Det är då dels ÖIK (Östersunds Ishockeyklubb) och dels Brunflo Ishockeyklubb.

Spelar i näst,näst högsta serien - div 1 norra, och båda ligger f n i mellanskiktet. Serien har precis börjat så än finns det hopp om fina placeringar i årets ligaspel.

Lite kurios: ÖIK spelar sina matcher i Z-hallen som byggdes 1989 sedan Z-cupolen brunnit ner samma år. Fr.o.m. 1 december i år spelar man i nya Östersunds Arena.

Lite kurios till. På 1950/-60 tiden fanns ett hockeylag i Östersund med namnet Boston. "Boston ishockey, Östersund". Detta lag är nämligen ur-moderföreningen till dagens ÖIK!

Detta om lagidrotter! Annars är väl Jämtland mest känd för "de ensamma männens (och kvinnornas) sporter". Som längdskidåkning. Eller varför inte skidskytte. Helen Ekholm kan väl ingen ha missat. Numera Frösöbo (tidigare Sollefteå). Tyvärr så fick ju Charlotte Kalla för sig att längdspåren i Sundsvall kunde vara bättre än ÖSK-spåren. Så just nu så får vi jämtar hoppas på att Åsarna IF åter får fram någon glädjespridare i längdspåren.

Avslutningsvis, för denna gång, när man pratar om sport i Jämtland så får man absolut inte glömma bort bandy, trav, alpint m.m., m.m. Mer om dessa sporter nästa gång.

Lars Nordell

Jämtlands-Härjedalens Gille
c/o Bengt Hjelm
Sehlstedtsгатan 24
754 41 UPPSALA

FÖRENINGSPOST

Jämtar och Härjedalingar

i Uppsala med omnejd hälsas välkomna till

Förjulskaffe

i Kaplansgården, Gamla Uppsala, lördag den 7 december 2013 kl 14.00!

Arkeolog Robin Lucas

berättar om

utgrävningarna i Gamla Uppsala

Glögg och kaffe med tillbehör bjuds vi på till en kostnad av 75 kr.

Anmälan senast 2/12 till Elisabet Eriksson, tfn 429616
e-post: 018429616@bredband.net